

ÇİN'İN "ÖNLEYİCİ" GÜVENLİK MEKANİZMALARI VE UYGUR TÜRKLERİNE YANSIMALARI

Gülperi GÜNGÖR
GÜLPERİ GÜNGÖR

Analiz No : 2021 / 1

04.01.2021

Çinin önleyici güvenlik mekanizmaları suça meyilli olduğu addedilen kişilerin tespit edilmesi ve haklarında gerekli işlemlerin uygulanması üzerine kuruludur. Çinin piyasa ekonomisine geçişi sonrasında, çalışma birimlerindeki (danwei) mahalle komitelerinin işlevini yitirmesi, iletişim araçlarının gelişmesi, mobilitenin artması sonucu huzursuzlukların görünür hale gelmesi ve diğer nedenlerin sonucu olarak Çin önleyici güvenlik uygulamalarına ihtiyaç duymuştur. Yazımızda bu uygulamalardan dördünü ele alacağız.

Şebeke Sistemi (Wanggehua Guanli)

Şebeke (*grid*) yönetim sistemi şehirlerin dijital olarak metrekarelik alanlara bölünmesi, bu alanların numaralandırılması, ağ haritaları oluşturulması ve numaralandırılmış her bir alana denetim görevlisi atanması ile gerçekleşmektedir.[1] O bölgenin sakini olan görevli kişi, bölgedeki sorunları ve şüpheli gördüğü durumları mobil cihazı ile kamu görevlilerine rapor etmektedir.[2] Ayrıca denetim görevlilerinin belirli sayıda hane halkı hakkında bilgileri düzenli olarak belirlenen makama sunmaları beklenir.[3] Böylece sorunların hızlı çözümünün sağlanması ve suçun önlenmesi amaçlanmaktadır. Her bir şebekede daha önce meydana gelen olayların kayıtları da elektronik olarak arşivlenmektedir.[4]

İlk olarak 2004te Pekinin Dongcheng semtinde uygulanmaya başlanan bu sistem Çinde ülke genelinde yaygınlaşmıştır ve kentlerin yanında kırsal alanlarda da gerçekleştirilmektedir. Her bir şebekenin ne kadar alanı kapsadığı coğrafi bölgeye göre değişmektedir. Şebeke sisteminin, şehirlerde kayıp rögar kapağı, kamu tesislerinde hasar, çöp birikmesi, yol işgalleri gibi durumlarda hızlı tespit ve çözüm için faydalı olduğu ve bunun yanında kamu güvenliğinin sağlanması için işlevsel olduğu ifade edilmektedir.[5]

Güvenlik yönünden, Çinin şebeke sistemini oluşturmasının bir nedeni mahalle

komitelerinin artık işlevini yitirmesidir. Mahalle komiteleri 1952'de bir taban örgütü olarak oluşturulmuştu. Hane kayıt sistemi (*hukou*) altında eğitim ve sağlık hizmetleri, barınma ve çalışmanın tek bir birimde yürütüldüğü çalışma birimlerinde (*danwei*) mahalle komiteleri kişilerin izlenmesi, kontrol ve siyasal eğitimde rol oynuyordu.[6] Ancak piyasa ekonomisine geçiş sonrası kentleşme ve hareketlilik artmış, çalışma birimi *danweide* çalışmak istemeyenler, seçtikleri yerlerde çalışmak isteyenler ve kaçak göçmenler artmıştı. [7] Bu yüzden şebeke sistemi Çinde üretime yönelik toplulukların çözülmesinin ve nüfusun artan hareketliliğinin sonuçlarını yönetme ve kontrolü sağlama gereksinimine cevap vermiştir.

Ayrıca bu denetim görevlilerinin (yazar Zhou Wangın deyişle yardımcı asayiş görevlilerinin) sabit çalışma saatlerinin olmaması, sadece mahallede şüpheli gördüklerini şeyleri yetkililere bildirmekten sorumlu olmaları, bu yüzden ayda 300 ila 500 yuan (50 ila 80 dolar) arasında az bir maaş almaları Çin devletinin kamu görevlisi olarak polis istihdamına daha az kaynak ayırmasını sağlamıştır.[8]

Şebeke sisteminin en önemli işlevi ise toplumsal kontroldür. Örneğin 2008 yılında, Dai etnik grubunun çoğunluğunun yaşadığı Yunnan eyaletindeki Menglian Dai-Lahu-Va Özerk İlçesinde kauçuk çiftçileri tarafından, çalıştıkları kauçuk şirketine karşı protestolar yapılmış ve bu polisle çatışmaya dönüşmüştü. Bu olayların bir sonucu olarak bu bölgede şebeke sisteminin uygulanmasına karar verilmişti.[9] Ayrıca Wu Qiangın ifadesiyle, Yasemin Devriminin patlak vermesinden hemen sonra, dönemin Çin devlet başkanı Hu Jiantaonun bir sosyal yönetim yeniliği çağrısı ve şebeke sisteminin bir sosyal yönetim yeniliği olduğu ifade edilerek uygulanmaya başlanması bu sistemin güvenlik boyutunu ortaya koymaktadır.[10]

Tibette 2011-2016 yılları arasında genel parti sekreteri olan Chen Quanguo döneminde, Tibette şebeke sistemi uygulanmaya başlanmıştır.[11] Daha sonra 2016da Sincan Uygur Özerk Bölgesinde parti sekreteri olarak görevine başlayan Chen, Tibetteki deneyimlerinden yararlanarak bu bölgede şebeke sisteminin kurulmasını sağlamıştır ve diğer uygulamalar ile de güvenlik önlemlerini artırmıştır.[12]

Sosyal Kredi Sistemi

Ticari bir derecelendirme sistemi olarak kurulan Sosyal Kredi Sistemi, daha sonra vatandaşların sosyal davranışlarının da puanlandırıldığı bir sistem olarak genişletilmiştir. İlk olarak pilot projelerle uygulanan vatandaşların sosyal davranışlarının puanlandırılmasına yönelik kredi sisteminin Çin genelinde uygulanacağı açıklanmıştır.[13]

2014 yılında, Çin Devlet Konseyi "Sosyal Kredi Sisteminin İnşası İçin Planlama Taslağı" adı altında bir plan yayınlamıştır.[14] Bu duyuru, yerel makamları, bakanlıkları ve komisyonları, şirketleri tam ölçekli bir sosyal kredi sistemi kurmaya çağırmaktadır. Devlet Konseyinin bu çağrısının ardından, yerel yönetimler pilot projeler oluşturmuş ve aralarında teknoloji şirketleri de bulunan çeşitli şirketler hükümetle ortak projelere dahil olmuşlardır. Örneğin, Martin Maurtvedt'in Sosyal Kredi Sistemini incelediği araştırmaya göre, Dürüst Şangay Projesi'nde hükümet ve özel sektör birlikte hareket etmiş, insanlar faturalarını

zamanında ödeyip ödemedikleri gibi kriterlere göre bir akıllı telefon uygulaması aracılığıyla sosyal puanlarını görebilmişlerdir.[15] Alibaba şirketi Susam Kredisi projesi, alışverişleri izleyerek değerlendirme yapmış, internet sitesi yüksek kredili kişilere avantajlar sağlamıştır.[16] Oyun gibi görünen bunun gibi bazı uygulamaların, kişilerin özel hayatında önemli etkileri olabilmektedir. Örneğin düşük puan alan kişilere uçak ile seyahat yasağı uygulanabilmiştir.[17]

Sosyal Kredi Sistemi ile ilgili Çindeki kamuoyu görüşünü araştıran Genia Kostka, araştırmasına başlamadan evvel Çindeki eğitimli, yüksek gelire sahip, şehirli insanların liberal bir anlayışa sahip olmasının bekleneceğini, bu yüzden Sosyal Kredi Sistemine şüphe ile yaklaşacaklarını düşünmüştür.[18] Ancak araştırması bunun tersini göstermiştir. Gelir düzeyi yüksek olan kişilerin düşük gelirlilere göre ve şehirlerde yaşayanların kırsal kesimdekilere göre sistemi daha fazla desteklediği görülmüştür.[19] Araştırmacı sosyal kredi sisteminin kendilerine fayda sağlayacağını düşünen kesimlerin bu sistemi destekledikleri sonucunu çıkarmıştır.[20] Etnik azınlıkların da sisteme şüphe ile yaklaştıkları belirtilmektedir.[21]

İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch) raporunda, Sincan Uygur Özerk Bölgesinde "26 hassas ülke" (Kazakistan, Türkiye, Malezya ve Endonezya dahil) ile bağlantıları olan kişilerin şüpheli kategoriye alındığı, bunun yanında "anormal" sakalları veya dini isimleri olan kişilerin ayrılıkçılığa ve aşırıcılığa yatkın oldukları gerekçesi ile şüpheli sayıldıklarını ifade etmektedir.[22] "Riskli" kişilerin yeniden eğitim kamplarında tutuklanmaları ve siyasi eğitime tabi tutulmaları Sosyal Kredi Sistemi ile ilgili azınlıkların şüphelerini haklı çıkartmaktadır.

Yeniden Eğitim Kampları

Yeniden eğitim kampları önleyici güvenlik uygulamalarının en radikal örneğidir. Yetkililer dünya kamuoyuna karşı bu merkezlerin ilk başta mesleki eğitim merkezleri olduğunu ifade etmişti.[23] Ancak, bu merkezlerin yasallaştırılmasından sonra, aşırıcılık karşıtı ideolojik eğitimi hedeflediği ortaya çıkmıştır.[24]

Ağustos 2018'de, Birleşmiş Milletler Çin'deki Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi'nin oturumunda Gay McDougall, yurt dışından dönen Uygur öğrencilerin gözaltına alınmasını ve ortadan kaybolmasını sormuştur.[25] Temmuz 2019da 22 ülke (Almanya, Avustralya, Avusturya, Belçika, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İzlanda, İngiltere, İrlanda, İsveç, İsviçre, İspanya, Japonya, Kanada, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Norveç, Yeni Zelanda) Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'ne Çin'in Sincan Uygur Özerk Bölgesindeki kitlesel tutuklamalarına son vermesi için çağrıda bulunan bir mektup yazmıştır.[26] Böylece bu konu dünya gündeminin odağına yerleşmiştir ve İnsan Hakları İzleme Örgütü yeniden eğitim kampları ile ilgili kapsamlı bir rapor yayınlamıştır.[27]

Yeniden eğitim kavramının kökenleri ise Çin tarihinde daha eskilere dayanmaktadır. 19.yy sonu ve 20.yy başında Çinin modernleşme sürecinde ilk modern cezaevi kurumları oluşturulmuştur. Batıda gördüğümüz tarzda cezaevleri uygulanmaya başlarken, buna ek

olarak Konfüçyüsçü teoriye atıf yapılarak cezaevlerinde ahlaki iyileştirme ve eğitimin önemi vurgulanmıştır. Suçun bir hastalık olduğu, cezaevlerinin eğitim ve dönüşüm sağlayacağı ve hastane rolü oynayacağı belirtilmiştir.[28] Ancak Çindeki ceza sistemini inceleyen Sinolog Klaus Mühlhahn, Konfüçyüs'ün hukuk ile ilgili olumsuz görüşleri sebebi ile hapisanelerde yeniden eğitimin Konfüçyüs'ün görüşleri ile ilgili olmadığını ve burada sadece araçsallaştırıldığını ifade etmektedir.[29] Mühlhahn ayrıca yeniden eğitimde ahlaki eğitimden çok siyasi telkinlerin gerçekleştirildiğini belirtmektedir.

1930larda, Milliyetçi Çin Hükümeti (*Guomindang*) döneminde ise siyasi muhaliflerin toplama kamplarında gözaltına alındığı ve burada yeniden eğitimin uygulandığını görmekteyiz.[30] Bu kamplarda mahkumlara "kendi kendini yetiştiren insanlar" veya "iyileşenler" deniliyordu.[31] Konfüçyüsçü ahlaki düşünce üzerine uygulamalar, bireysel tartışmalar yoluyla incelemeler, kendini yetiştirme raporları kişilerin düşüncelerini düzeltmelerine ikna etmek için uygulanmıştır.[32] Sovyet hapisanelerindeki emek uygulamaları da bu dönemde Çinde örnek alınması gereken bir model olarak gösterilmiştir.[33] 1950'lerde ise cezaevlerinde mahkumların çalıştırılması sonucu, fabrika kampı niteliğindeki cezaevleri görülmüştür.[34]

Şimdiki eğitim kamplarının farkı ise önleyici bir güvenlik mekanizması olarak, şüpheli kişilerin güvenlik açısından "risk" oluşturdukları için tutuklanmalarıdır. Örneğin, 2012'de Hindistan'daki Kalachakra dini törenine katılan Tibetli yaklaşık 8000 kişi geri döndüklerinde "yeniden eğitim" nedeniyle gözaltına alınmıştır.[35] Sincan Uygur Özerk Bölgesinde ise yaklaşık 1 milyon kişinin yeniden eğitim kamplarında tutuklandıkları iddia edilmektedir. Gene Bunin tarafından kurulan Shahit.biz internet sitesinde yayınlanan Mağdurlar Veritabanı aileler ile yapılan mülakatlar sonucunda, kamplarda, hapisanelerde veya polis nezaretinde olan 10.000'den fazla sayıda kişinin durumunu belgelemektedir.[36] Kazakistan merkezli Atajurt Kazak İnsan Hakları Örgütü[37] bölgedeki Uygur Türkleri, Kazak Türkleri ve diğer etnik grupların tanıklıkları ile yayınlar yapmaktadır ve eğitim kampları ile ilgili oldukça çok bilgi sağlamıştır.[38]

ABD-Çin rekabetinin şiddetlenmesi ile yeniden eğitim kamplarındaki tutuklamalar ilgili haberler Batıda daha fazla yer almaktadır. Diğer taraftan Irakta işlediği suçlar ile bilinen kötü şöhretli özel güvenlik şirketi Blackwater'ın kurucusu Erik Prince tarafından yönetilen Frontier Services Group (FSG)un Sincan Uygur Özerk Bölgesinde terörle mücadele personelinin eğitmek için çalıştığı kaydedilmektedir.[39] Avustralya Stratejik Politika Enstitüsünün Vicky Xiuzhong Xu başyazarlığında hazırlanan rapor, aralarında batılı tanınmış markaların da bulunduğu firmaların Uygur Türklerinin yeniden eğitim kapsamında zorla çalıştıkları fabrikaların tedarik zincirinde yer aldığını iddia etmiştir.[40] Bunlar medyada görünenin aksine bu uygulamaların batılı destekçileri hakkında şüpheler doğurmaktadır.

Uluslararası kamuoyunda tepkiler arttıkça son zamanlarda yeniden eğitim kamplarında tutuklamaların sayısının azaldığı, ev hapsi, zorunlu çalışma pratiklerine geçildiği[41] ve daha çok, hapisanelere transferlerin gerçekleştirildiği yazılmaktadır.[42]

Ev Ziyaretleri

Bir başka önleyici güvenlik ve gözetim uygulaması, devlet memurlarının ve parti üyelerinin ev ziyaretleridir.[43] Sincan Uygur Özerk Bölgesinde ilk olarak, 2014 yılında İnsanları Ziyaret Edin, İnsanlara Yarar Sağlayın ve Halkın Kalplerini Bir Araya Getirin programı kapsamında 200.000 parti üyesi,[44] evleri ziyaret ederek, halkın sesini dinleme ve sorunlarını çözme hedeflerini dile getirmişlerdir.[45]

2016 yılında, Aile Olmak programı kapsamında 110.000 yetkili, bölgedeki kırsal alanları ziyaret etmiştir.[46] 2017'de bu kampanya genişletilmiş ve 1 milyondan fazla yetkili, Uygur ve Kazak ailelerinin evlerinde bir seferde bir hafta geçirmiştir.[47] 2018'de bu, iki ayda bir düzenli ziyaretlere dönüşmüştür.[48]

Ancak Daren Byler araştırmasında, memurlara verilen kılavuzlara göre evleri ziyaret eden yetkililerin şüpheli durumları tespit etmekle ve siyasi telkin ile görevli oldukları ifade etmektedir.[49] Yazar özellikle aile üyelerinden biri yeniden eğitim merkezinde gözaltına alınırsa bu ailelerin ziyaret edildiğini iddia etmektedir.[50]

*Fotoğraf: *The New York Times*

[1] Wu Qiang, Urban Grid Management and Police State in China: A Brief Overview, *China Change*, August 12, 2014, <https://chinachange.org/2013/08/08/the-urban-grid-management-and-police-state-in-china-a-brief-overview/>

[2] Wu Qiang, Gridding, Mass Line and Social Management Innovation, A Comparative Study of Gridding Management in China from an Anthropological-Political Perspective, *The China Nonprofit Preview*, 7(1), 2015, p. 121.

[3] Yongshun Cai, Grid Management and Social Control in China, *The Asia Dialogue*, April 27, 2018, <https://theasiadialogue.com/2018/04/27/grid-management-and-social-control-in-china/>

[4] Wu Qiang (2015), p. 121.

[5] Yan Yaojun, [\[PDF\]](#) p. 76.

[6] Allen C. Choate, Local Governance In China -Part II, An Assessment Of Urban Residents Committees And Municipal Community Development, *The Asia Foundation Working Paper Series*, Working Paper No. 10, 1998, p .8-9.

[7] Lisa M. Hoffman, The Urban, Politics And Subject Formation, *International Journal of Urban and Regional Research*

, 38(5), 2014, p. 1581.

[8] Zhou Wang, Is Chinas Grassroots Social Order Project Running Out of Money?, *Sixth Tone*, June 01, 2018, <https://www.sixthtone.com/news/1002393/is-chinas-grassroots-social-order-project-running-out-of-money%3F>

[9] Shu-Wang Zhang, Can Guo and Jeff Wang, The Improvement of Grid Management in Rural Community from the View of Social Governance-Based on the Investigation of Menglian, *International Conference on Advanced Education and Management Science*, 2017, p. 159.

[10] Wu Qiang (2015), p. 112.

[11] The Origin of the Xinjiang Model in Tibet under Chen Quanguo: Securitizing Ethnicity and Accelerating Assimilation, *International Campaign for Tibet*, December 19, 2018, <https://savetibet.org/the-origin-of-the-xinjiang-model-in-tibet-under-chen-quanguo-securitizingethnicity-and-accelerating-assimilation/>

[12] Sophie Richardson, (2017), China Poised to Repeat Tibet Mistakes, *Human Rights Watch*, January 20, 2017, <https://www.hrw.org/news/2017/01/20/china-poised-repeat-tibet-mistakes>

[13] Fan Liang, Vishnupriya Das, Nadiya Kostyuk, and Muzammil M. Hussain, Constructing a Data-Driven Society: Chinas Social Credit System as a State Surveillance Infrastructure, *Policy & Internet*, 10(4), 2018, p. 416.

[14] Planning Outline for the Construction of a Social Credit System (2014-2020), *China Copyright and Media*, June 2014, <https://chinacopyrightandmedia.wordpress.com/2014/06/14/planning-outline-for-the-construction-of-a-social-credit-system-2014-2020/>

[15] Martin Maurtvedt, The Chinese Social Credit System Surveillance and Social Manipulation: A Solution to Moral Decay?, Masters Thesis, Department of Culture Studies and Oriental Languages, University Of Oslo, 2017, p. 23.

[16] Ibid, p.24.

[17] Simina Mistreanu, (2019), Fears About Chinas Social-Credit System Are Probably Overblown, But It Will Still Be Chilling, *the Washington Post*, March 8, 2019, <https://www.washingtonpost.com/opinions/2019/03/08/fears-about-chinas-social-credit-system-are-probably-overblown-it-will-still-be-chilling/>

[18] Genia Kostka, Chinas Social Credit Systems And Public Opinion: Explaining High Levels Of Approval, *New Media & Society*, 21(7), 2019, p. 1579.

[19] Ibid, p. 1577.

[20] Ibid, p. 1579.

[21] Maurtvedt (2017), p. 35.

[22] Human Rights Watch, Eradicating Ideological Viruses, Chinas Campaign of Repression Against Xinjiangs Muslims, HRW, September 9, 2018, https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/china0918_web.pdf

[23] China Denies Having 'Concentration Camps,' Tells US to 'Stop Interfering' *CNN*, May 6, 2019, <https://edition.cnn.com/2019/05/06/asia/china-us-xinjiang-concentration-camps-intl/index.html>

[24] China Legalizes Xinjiang 'Re-education Camps' After Denying They Exist, *CNN*, October 11, 2018, <https://edition.cnn.com/2018/10/10/asia/xinjiang-china-reeducation-camps-intl/index.html>

[25] Nick Cumming-Bruce, U.N. Panel Confronts China Over Reports That It Holds a Million Uighurs in Camps, *the New York Times*, August 10, 2018, <https://www.nytimes.com/2018/08/10/world/asia/china-xinjiang-un-uighurs.html>

[26] Joint Statement *Human Rights Watch*, July 8, 2019, https://www.hrw.org/sites/default/files/supporting_resources/190708_joint_statement_xinjiang.pdf

[27] Eradicating Ideological Viruses, Chinas Campaign of Repression Against Xinjiangs Muslims

[28] Klaus Mühlhahn, *Criminal Justice in China: A History*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts and London, England, 2009, p. 80.

[29] Ibid, p. 75.

[30] Klaus Mühlhahn, The Concentration Camp in Global Historical Perspective, *History Compass*, 8(6), 2010, p. 551

[31] Ibid, p. 553.

[32] Ibid, p. 553.

[33] Mühlhahn (2009), p. 79.

[34] Adrian Zenz, Thoroughly Reforming Them Towards a Healthy Heart Attitude: Chinas Political Re-education Campaign in Xinjiang, *Central Asian Survey*, 38(1), 2018, p.3

[35] Lockdown in Lhasa At Tibetan New Year; Unprecedented Detentions Of Hundreds Of Tibetans After Dalai Lama Teaching in Exile, *International Campaign for Tibet*, February 22, 2012, <https://savetibet.org/lockdown-in-lhasa-at-tibetan-new-year-unprecedented-detentions-of-hundreds-of-tibetans-after-dalai-lama-teaching-in-exile/>

[36] Xinjiang Victims Database, <https://shahit.biz/eng/>

[37] Atajurt Kazakah Human Rights Facebook Page, <https://www.facebook.com/kazakhrights/>

[38] Mehmet Volkan Kaşıkçı, Documenting the Tragedy in Xinjiang: An Insiders View of Atajurt, *The Diplomat*, January 16, 2020, <https://thediplomat.com/2020/01/documenting-the-tragedy-in-xinjiang-an-insiders-view-of-atajurt/>

[39] Gerald Roche, Transnational Carceral Capitalism in Xinjiang and Beyond, *Made in China Journal*, February 12, 2019, <https://madeinchinajournal.com/2019/02/12/transnational-carceral-capitalism-xinjiang/>

[40] Gülperi Güngör, Uygurların Zorla Çalıştırıldığı Fabrikalar *AVİM, 6 Mart 2020, <https://avim.org.tr/tr/Yorum/UYGURLARIN-ZORLA-CALISTIRILDIGI-FABRIKALAR-83-TANINMIS-MARKA-ICIN-URETIM-YAPIYOR>

[41] Chris Rickleton, Mehmet Volkan Kaşıkçı, Kazakh family of writers and musicians caught in the Xinjiang vortex, *Global Voices*, January 22, 2020, <https://globalvoices.org/2020/01/22/kazakh-family-of-writers-and-musicians-caught-in-the-xinjiang-vortex/>

[42] Gene A. Bunin, From camps to prisons: Xinjiangs next great human rights catastrophe, *Living Otherwise*, October 5, 2019, <https://livingotherwise.com/2019/10/05/from-camps-to-prisons-xinjiangs-next-great-human-rights-catastrophe-by-gene-a-bunin/>

[43] "Eradicating Ideological Viruses, Chinas Campaign of Repression Against Xinjiangs Muslims

[44] Human Rights Watch, China: Visiting Officials Occupy Homes in Muslim Region, *HRW*, May 13, 2018, <https://www.hrw.org/news/2018/05/13/china-visiting-officials-occupy-homes-muslim-region>

[45] People's Daily Online <http://xj.people.com.cn/GB/188750/361873>

[46] China: Visiting Officials Occupy Homes in Muslim Region

[47] Ibid.

[48] Ibid.

[49] Darren Byler, Violent Paternalism: On the Banality of Uyghur Unfreedom, *The AsiaPacific Journal*, 16(24), 2018, p. 5

[50] Ibid, p. 4.

Yazar Hakkında :

Gülperi Güngör, 2015 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun olmuştur. 2020 yılında ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Bölümü [ ] yüksek lisans derecesini almıştır. Ocak 2020 [ ] katılmıştır. Güngör, Ankara Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde doktor adayıdır. Mart 2025 sonrasında doktora çalışmasını yürütmek üzere Sheffield Üniversitesi'nde bulunan Güngör, AVİM'de Gayrimukim Uzman olarak görev yapmaya başlamıştır.

Atıfta bulunmak için: GÜNGÖR, Gülperi. 2026. "ÇİN'İN "ÖNLEYİCİ" GÜVENLİK MEKANİZMALARI VE UYGUR TÜRKLERİNE YANSIMALARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2021 / 1. Ocak 04. Erişim Nisan 18, 2026. <https://www.avimbulten.org/public/tr/Analiz/CIN-IN-ONLEYICI-GUVENLIK-MEKANIZMALARI-VE-UYGUR-TURKLERINE-YANSIMALARI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır